

Modele odpowiedzi do arkusza Próbnej Matury z OPERONEM

Geografia

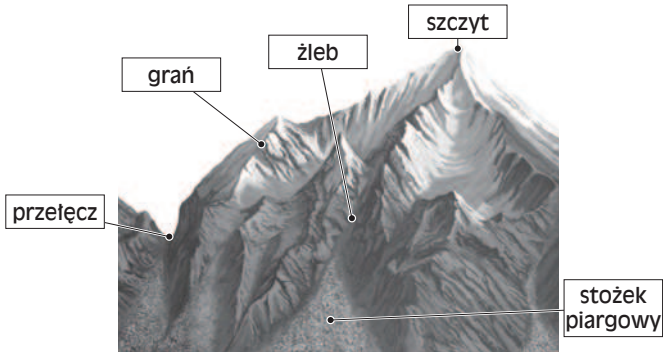
Poziom podstawowy

Listopad 2009

W kluczu są prezentowane przykładowe prawidłowe odpowiedzi. Należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest synonimiczny wobec schematu, oraz inne odpowiedzi, nieprzewidziane w kluczu, ale poprawne.

Nr zadania	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja zadania	Kryteria oceny
1.	A. skansen im. J. Żaka, B. Jaworówka, C. Mosorny Groń, D. Sikorówka	2	Za rozpoznanie trzech obiektów – 1 pkt Za prawidłowe rozpoznanie wszystkich obiektów – 2 pkt
2.	A. sygnaturowa (punktowa), B. zasięgów (powierzchniowa)	1	Za podanie dwóch prawidłowych odpowiedzi – 1 pkt
3.	Przykładowe odpowiedzi: Ze szczytu Diabłak: hale, kosodrzewina, regiel górny, regiel dolny, pogórze	1	Za podanie nazw trzech pięter roślinnych – 1 pkt
4.	Przykładowe odpowiedzi: park narodowy, rezerwat przyrody, pomnik przyrody	1	Za wymienienie dwóch nazw form ochrony przyrody – 1 pkt
5.	1460 m n.p.m.	1	Za poprawne odczytanie wysokości – 1 pkt
6.	Obliczenia: Na przykład: 1 cm – 0,5 km 10 cm – x km $x = \frac{10 \text{ cm} \cdot 0,5 \text{ km}}{1 \text{ cm}} = 5 \text{ km}$ Wynik: 5 km (5000 m)	2	Za zamianę skali liniowej na skalę mianowaną – 1 pkt Za podanie poprawnego wyniku – 1 pkt
7.	Przykładowe odpowiedzi: Walory o charakterze przyrodniczym: ukształtowanie terenu (góry), lasy, źródło, rzeki Walory o charakterze antropogenicznym: kościół, schronisko PTSM, znakowane szlaki turystyczne, wyciągi narciarskie, park narodowy	2	Za wymienienie walorów przyrodniczych – 1 pkt Za wymienienie walorów antropogenicznych – 1 pkt
8.	Obliczenia: 22 VI: $h = 90^\circ - \varphi + 23^\circ 27' = 90^\circ - 49^\circ 40' + 23^\circ 27' = 63^\circ 47'$ 22 XII: $h = 90^\circ - \varphi - 23^\circ 27' = 90^\circ - 49^\circ 40' - 23^\circ 27' = 16^\circ 53'$ Odpowiedzi: Wysokość Słońca 22 VI: $63^\circ 47'$ Wysokość Słońca 22 XII: $16^\circ 53'$	2	Za obliczenie wysokości Słońca w dniu 22 VI – 1 pkt Za obliczenie wysokości Słońca w dniu 22 XII – 1 pkt
9.	Obliczenie różnicy wysokości między Diablakiem a Zawoją: 1725 m n.p.m. – 530 m n.p.m. = 1195 m Obliczenie różnicy temperatur: 0,6°C – 100 m x – 1195 $x = \frac{0,6^\circ\text{C} \cdot 1195 \text{ m}}{100 \text{ m}} = 7,17^\circ\text{C}$, w przybliżeniu 7,2°C Obliczenie temperatury na Diablaku: 4°C – 7,2°C = – 3,2°C	2	Za obliczenie różnicy wysokości – 1 pkt Za obliczenie temperatury – 1 pkt

Geografia. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

Nr zadania	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja zadania	Kryteria oceny								
10.		2	Za prawidłowe podpisanie trzech elementów – 1 pkt Za prawidłowe podpisanie wszystkich elementów – 2 pkt								
11.	Przykładowe odpowiedzi: rędzina, mada, gleba góraska, gleba bagienna, gleba wulkaniczna	1	Za prawidłowe podkreślenie trzech nazw gleb – 1 pkt								
12.	Przykładowe odpowiedzi: Obszar o najmniejszej sumie opadów: Pojezierze Kujawskie Uzasadnienie: cień opadowy Obszar o największej sumie opadów: Karpaty Uzasadnienie: opad orograficzny	2	Za prawidłowe wskazanie obszarów – 1 pkt Za prawidłowe podanie uzasadnień – 1 pkt								
13.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>I</td> <td>II</td> <td>III</td> <td>IV</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>D</td> <td>C</td> <td>A</td> </tr> </table>	I	II	III	IV	B	D	C	A	2	Za prawidłowe przyporządkowanie trzech elementów – 1 pkt Za prawidłowe przyporządkowanie wszystkich elementów – 2 pkt
I	II	III	IV								
B	D	C	A								
14.	Wpisane kolejno: negroidalnej (czarnej) z mongoloidalną (żółtą), europeidalnej (białej), mongoloidalnej (żółtej), negroidalną (czarną)	2	Za prawidłowe uzupełnienie trzech wpisów – 1 pkt Za prawidłowe uzupełnienie wszystkich wpisów – 2 pkt								
15.	A. dajka, B. batolit, C. lopolit, D. lalolit	2	Za prawidłowe dopasowanie trzech form – 1 pkt Za prawidłowe dopasowanie czterech form – 2 pkt								
16.	Przykładowe odpowiedzi: A. źródło dolinne wstępujące (podpływowe, hydrostatyczne, ascensyjne), występuje na dnie lub zboczu doliny, woda wypływa z warstwy wodonośnej pod wpływem ciśnienia hydrostatycznego B. źródło szczelinowe zstępujące (descensyjne, grawitacyjne, spływowe), woda wypływa z powodu działania siły ciężenia, występuje w miejscach, w których powierzchnia Ziemi przecina szczelinę w litych skałach	2	Za poprawne nazwanie źródeł – 1 pkt Za wymienienie cech charakterystycznych – 1 pkt								
17.	Linia A – dezurbanizacja Linia B – suburbanizacja Nazwa etapu urbanizacji – reurbanizacja/rewitalizacja	2	Za właściwe podpisanie linii – 1 pkt Za prawidłowe określenie procesu – 1 pkt								
18.	Przykładowe odpowiedzi: Konsekwencje społeczne: zwiększanie się udziału procentowego ludności w wieku poprodukcyjnym; starzenie się społeczeństwa; zmniejszenie się ludności w wieku przedprodukcyjnym Konsekwencje ekonomiczne: wzrost wskaźnika obciążenia; problemy budżetowe; problemy na rynku pracy	2	Za każde wymienienie dwóch konsekwencji (także wyłącznie społecznych lub wyłącznie ekonomicznych) – po 1 pkt								

Geografia. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

Nr zadania	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja zadania	Kryteria oceny
19.	Przykładowe odpowiedzi: stosowanie nowych odmian roślin i zwierząt; nowoczesne procesy produkcji żywności	2	Za podanie każdego rozwiązania – po 1 pkt
20.	Przykładowe odpowiedzi: A. jęczmień, B. orzeszki ziemne/arachidy, C. burak cukrowy, D. len, E. kakao	2	Za prawidłowe wpisanie trzech nazw roślin – 1 pkt Za prawidłowe wpisanie wszystkich nazw roślin – 2 pkt
21.	Przykładowe odpowiedzi: A. trzoda chlewna, B. bydło, C. bydło, D. trzoda chlewna, E. drób	2	Za wymienienie trzech hodowli – 1 pkt Za wymienienie wszystkich hodowli – 2 pkt
22.	Przykładowe odpowiedzi: Restrukturyzacja – zmiana profilu produkcji na przykład w przemyśle odejście od energo- i surowcochłonnych gałęzi. Reprywatyzacja – proces polegający na przywróceniu byłym właścicielom prawa własności (na przykład przedsiębiorstwo, nieruchomości).	2	Za logiczne wyjaśnienie każdego pojęcia – po 1 pkt
23.	Przykładowe odpowiedzi: fatalne rozwiązania prawne dotyczące sprzedaży produkowanej energii; szpeci krajobraz; powoduje szum i wibracje	1	Za przedstawienie dwóch argumentów – 1 pkt
24.	Przykładowe odpowiedzi: A. chemiczny, celulozowo-papierniczy B. włókienniczy, spożywczy C. metalurgiczny, hutnictwo	2	Za przedstawienie czterech przykładów – 1 pkt Za przedstawienie wszystkich przykładów – 2 pkt
25.	Przykładowe odpowiedzi: 1. malejąca liczba podróżnych 2. stare tory, stary tabor 3. rosnące stawki przewozowe	1	Za podanie trzech przyczyn – 1 pkt
26.	A. Norwegia, B. samochody, C. La Manche, D. wycieczkowiec, E. Sopot	2	Za podkreślenie trzech elementów – 1 pkt Za właściwe podkreślenie wszystkich elementów – 2 pkt
27.	Przykładowe odpowiedzi: Hydrosfera: zanieczyszczenie wód, sztuczna retencja Pedosfera: zakwaszanie gleb, przyspieszanie erozji gleb	2	Za każde dwa prawidłowo podane przykłady – po 1 pkt
28.	NAFTA, OPEC, MERCOSUR	1	Za podkreślenie czterech skrótów – 1 pkt
29.	A. ETA B. Hiszpania (Baskonia w Hiszpanii)	2	Za poprawne podanie skrótu organizacji – 1 pkt Za poprawne podanie nazwy kraju – 1 pkt